

Stoelgang die niet vanzelf gaat

GZA

Ziekenhuizen

GasthuisZusters Antwerpen

Sint-Auustinus - Sint-Vincentius - Sint-Lozef

Beste ouders

Uw kind is opgenomen omwille van een fecale impactie of obstipatie en een bijhorende darmspoeling.

In deze brochure vindt u algemene informatie over het ziektebeeld, de behandeling en wat u en uw kind tijdens de opname kunt verwachten. U zult merken dat wij dit probleem benaderen vanuit verschillende disciplines.

Omdat deze folder algemene informatie bevat, is mogelijk dat niet alle voorgestelde onderzoeken worden uitgevoerd. Uw kinderarts zal de zorg aanpassen aan de leeftijd en de noden van uw kind, en u dit mondeling toelichten.

Obstipatie komt vaak voor. Dit oplossen vereist geduld, tijd, en verloopt vaak met ups en downs. Hebt u vragen, aarzel dan niet om contact op te nemen met uw kinderarts.

Wat is...

Normale stoelgang

Een pasgeboren baby maakt ongeveer 4 keer per dag stoelgang. Deze frequentie neemt geleidelijk af. Rond de leeftijd van 4 jaar is de stoelgang te vergelijken met deze van volwassenen. Tussen een tot driemaal stoelgang maken per dag, is een normale frequentie. Eén dag zonder stoelgang is niet abnormaal.

Obstipatie

Wanneer ontlasting minder dan 3 keer per week voorkomt, of uw kind hard moet persen omdat de stoelgang hard is, spreken we van obstipatie. Obstipatie veroorzaakt pijn en kan zich onder andere uiten in incontinentie van ontlasting (onvrijwillig verlies), buikpijn, darmkrampen, braken, diarree en lusteloosheid.

Encopresis

Wanneer uw kind grotere hoeveelheden stoelgang in zijn broekje maakt, spreken we van encopresis. Dit betekent niet dat uw kind met opzet “incontinent” is, maar wel dat hij/zij in een situatie is terechtgekomen waarin hij/zij onvrijwillig “stoelgang verliest”.

Diagnose

De diagnose van obstipatie wordt gesteld met behulp van een bevraging en klinisch onderzoek door uw kinderarts. In vele gevallen wordt dit aangevuld met een röntgenonderzoek van de buik van uw kind.

Waaruit bestaat de behandeling

De medische behandeling

Eerst gaan we na of er geen lichamelijke oorzaak is die de obstipatie kan verklaren (bv. schildklierproblemen, minder goede bezenuwing van de darmen ...). Wanneer dit het geval is, moeten we dit probleem behandelen.

Is er geen onderliggende lichamelijke oorzaak, dan spreken we van functionele obstipatie. De behandeling bestaat dan eerst uit de aanpassing van de voeding en beweging. Als dit onvoldoende blijkt te zijn, starten we met medicatie die de stoelgang malser maakt. Voor kinderen bij wie de volledige dikke darm vol stoelgang zit, is ook deze oplossing ontoereikend. In dat geval proberen we de dikke darm volledig leeg te maken.

Bij jonge kinderen maken we de dikke darm leeg door een speciale oplossing via een maagsonde continu te laten inlopen tot de darm helemaal leeggespoeld is. Een ouder kind kan deze oplossing drinken. Uw kind wordt hiervoor opgenomen in het ziekenhuis, mogelijk voor een periode van 4 tot 5 dagen. De darm is leeg als de stoelgang geel en helder water is. Op dat moment kan u met uw kind naar huis en wordt er (weer) gestart met de medicatie om de stoelgang zacht te houden.

Begeleiding door de voedingsdeskundige

Tijdens de ziekenhuisopname komt de voedingsdeskundige langs. Hij of zij geeft meer informatie rond gezonde voeding, voldoende vezels en vocht.

Belangrijk is dat tijdens de ziekenhuisopname en de darmspoeling uw kind vezelarme voeding krijgt. Bovendien mag uw kind enkel eten wat het vanuit het ziekenhuis krijgt, en is het niet toegelaten zelf zaken van thuis mee te brengen. Dit kan verwarrend werken.

De uitgebreide info rond gezonde, vezelrijke voeding, kunt u in het afzonderlijke document terugvinden. Dit advies is dan ook enkel van toepassing na de darmspoeling en het ontslag uit het ziekenhuis.

Omdat wij begrijpen dat het niet altijd eenvoudig is om te zorgen dat uw kind voldoende gezonde voeding eet, geven wij u hierbij enkele tips:

- probeer regelmatig en doorheen de ganse dag eten en drinken aan te bieden;
- maak hier gezellige rustpunten van;
- positieve aandacht kan een goede beloning zijn;
- neem de tijd voor de maaltijden en maak er iets gezellig van.

Begeleiding en/of adviezen van de kinesitherapeut

Tijdens de ziekenhuisopname leert de kinesitherapeut zowel u als uw kind technieken aan die het maken van stoelgang vergemakkelijken. Dit advies bestaat uit 2 belangrijke regels:

- 1 Voldoende beweging
- 2 Toiletraining en houding

Na ontslag kan het zijn dat uw kinderarts u nog verder doorverwijst naar de kinesitherapeut.

De uitgebreide info rond het advies van de kinesitherapeut, kunt u in het afzonderlijke document terugvinden.

Begeleiding en/of adviezen van het kinderteam

Obstipatie kan ook een stress gerelateerde oorzaak hebben. Dit kan voortvloeien uit diverse en zeer individuele factoren (privé, school, emoties ...).

Door middel van een eerste vrijblijvend gesprek tijdens de ziekenhuisopname, zal de orthopedagoog/psycholoog een beeld proberen te vormen van mogelijke stressfactoren. Het advies van de orthopedagoog/psycholoog is daarom steeds volledig afgestemd op uw kind en kan niet in algemene regels worden samengevat.

Wel zal er algemeen worden gewerkt met een stoelgangkalender voor uw kind en voor u als ouder. Dit zijn 2 belangrijke hulpmiddelen waarbij positief gedrag wordt gestimuleerd en fouten niet worden bestraft.

In sommige gevallen zal uw kinderarts u na de opname verder doorverwijzen. Deze doorverwijzing is echter steeds vrijwillig.

Het invullen van de stoelgangkalender (kind)

Het is de bedoeling dat uw kind gedurende 4 weken de zindelijkheidstraining goed uitvoert. Om dit te stimuleren, maar u gebruik van de kalenders.

Zet het potje op een plaats waar uw kind er gemakkelijk bij kan. Gaat uw kind al op het toilet, maak dan steeds gebruik van een opstapje. Zet uw kind op het potje/toilet na iedere maaltijd. Dit is dus 's morgens, 's middags en 's avonds ongeveer 15 minuten na de maaltijd. Zorg ervoor dat uw kind 5 minuten op het potje/toilet blijft zitten. Volg dit strikt op. Maak van het toiletmoment een leuk moment met een muziekje, leuk boek of wekkertje.

Volg dit schema minstens één maand goed op. Het is belangrijk dat u één maand na ontslag terug op controle komt

Het invullen van het stoelgangkalender (ouders)

Het stoelgangsdagboek brengt op een overzichtelijke manier het stoelgangpatroon van uw kind in kaart. Alle betrokkenen (kinderarts, verpleegkundigen ...) krijgen zo een duidelijk beeld van de stoelgang van uw kind. Dit instrument is bruikbaar voor kinderen en jongeren die te kampen hebben met encopresis en constipatie.

U start met het stoelgangdagboek bij het einde van de darmspoeling. De verpleegkundige vult samen met u het dagboek in. Stap voor stap wordt de werkwijze van het dagboek duidelijk.

Het is belangrijk dat u één maand na ontslag bij de arts terug op controle gaat. U neemt dan het stoelgangdagboek mee. De arts stuurt aan de hand van de invulling hiervan de therapie bij.

Belangrijk:

- volg de behandeling zo strikt mogelijk;
- zorg ervoor dat iedereen (moeder, vader, grootouders, voogd, crèche, onthaalmoeder, leerkracht ...) bekend is met de werking van het dagboek.

Instructies bij het invullen

Rij 1: STOELGANG OP TOILET

- Telkens uw kind op het toilet is geweest en stoelgang heeft gemaakt, plaatst u een kruisje.
- Geen stoelgang is geen kruisje.

Rij 2: VEEG IN BROEK/LUIER

- Plaats een kruisje telkens uw kind een veeg in zijn/haar broek of luier heeft.
- Geen veeg in broek of stoelgang is geen kruisje.
- Een veeg is een streep in de onderbroek of luier.

Rij 3: STOELGANG IN BROEK

- Plaats een kruisje telkens uw kind stoelgang in zijn/haar broek of luier heeft.
- Geen stoelgang in broek of luier is geen kruisje.

Rij 4: STOELGANGSTRAINING

- Dit loopt gelijk met de stoelgangskalender van uw kind. Telkens hij/zij na het eten (liefst 15 minuten na de maaltijd) 5 minuten op het toilet gaat zitten en stoelgang probeert te maken, verdient hij/zij een sticker.
- Telkens uw kind een sticker heeft mogen kleven, plaatst u een kruisje.

1 = 's morgens, 2 = 's middags, 3 = 's avonds.

Wat te weten bij ontslag?

Rij 5: BUIKPIJN

- Plaats een kruisje als uw kind die dag klaagde van buikpijn.

Rij 6: POEPPIJN

- Plaats een kruisje als uw kind die dag klaagde over poeppijn (bv. van harde ontlasting).

Rij 7: ZAKJES/LAVEMENT

- Hier zet u het aantal zakjes/lavement voorgeschreven medicatie (Movicol®, Forlax® ...) dat uw kind heeft ingenomen.

Rij 8: STOELGANGSVORM

- Hier vult u de stoelgangsvorm in. Dit gebeurt aan de hand van de "Bristol stool form scale".
- Telkens uw kind stoelgang maakt, vult u dit in.
- Geen stoelgang is geen cijfer.
- De schaal staat op de achterkant van het dagboek.

Rij 9: ANDERE

- Hier hebt u de mogelijkheid om iets extra te vermelden.
- Bv: ziekte.

De diagnose van obstipatie wordt gesteld met behulp van een bevraging en klinisch onderzoek door uw kinderarts. In veel gevallen wordt dit aangevuld met een röntgenonderzoek van de buik van uw kind.

Voeding

- Uw kind neemt vezelrijke voeding.
- Uw kind drinkt voldoende water.

Beweging

- Uw kind beweegt voldoende.
- Uw kind heeft de juiste toilethouding.

Medicatie

Aantal	Vorm	Naam	x per dag

U maakt gebruik van

- Stoelgangkalender voor uw kind.
- Stoelgangkalender voor de ouders.

Raadpleging

Discipline	Naam	Dag	Datum	Uur	Plaats
Kinderarts					
Diëtist					
Kinesist					
Orthopedagoog					

Vragen?

Wanneer u vragen hebt, kunt u steeds op weekdays contact opnemen met uw kinderarts of de consultatie pediatrie.

campus Sint-Augustinus
Oosterveldlaan 24
2610 Wilrijk
tel. + 32 3 443 30 11

campus Sint-Vincentius
Sint-Vincentiusstraat 20
2018 Antwerpen
tel. + 32 3 285 20 00

campus Sint-Jozef
Molenstraat 19
2640 Mortsel
tel. + 32 3 444 12 11

www.gzaziekenhuizen.be

